

Po zmianie czasu na letni trzeba wyraźnie dłużej czekać na zapadnięcie ciemności. Dodatkowo w kwietniu Słońce wzniesie się o kolejne 10° i wydłuży czas przebywania nad widnokresem do prawie 15 godzin. W kwietniu Słońce przejdzie od środkowej części gwiazdozbioru Ryb do centrum gwiazdozbioru Barana.

Po zniknięciu Saturna w blasku Słońca na wieczornym niebie pozostały Wenus z Jowiszem i Uranem. Druga planeta od Słońca do końca miesiąca pokona na niebie kolejne 36° , przemierzając cały gwiazdozbiór Barana i docierając do środkowej części Byka. Na początku trzeciej dekady kwietnia Wenus minie Plejady w odległości niecałych 4° , zbliżając się 23 dnia miesiąca na $48'$ do Urana, a 1 maja przejdzie między gwiazdami 4. wielkości ν i κ Tau, które dzieli na niebie $38'$. Niestety na europejskim niebie zmierzch zastanie Wenus już po ich minięciu. Planeta jest wciąż daleko od nas, dlatego jej wygląd nie zmieni się znacząco. Jasność pozostanie na poziomie $-3,9^m$, średnica kątowa zwiększy się do $12''$, faza zaś spadnie do 88%.

Znajdującego się około 5° na południe od Plejad Urana można dostrzec tylko w pierwszej połowie miesiąca, gdy dwie godziny po zachodzie Słońca wznosi się on jeszcze na wysokość 20° . Potem widoczności planety zaszkodzi coraz późniejszy zmierzch oraz zbliżanie się doń Słońca, i pod koniec kwietnia zacznie ona zachodzić przed zapadnięciem nocy astronomicznej, a nawet żeglarskiej, wskutek czego przy jasności $+5,8^m$ Uran zginie w tle nieba.

Nadal dobrze widoczny w kwietniu jest przebywający w środkowej części Bliźniąt Jowisz. Jednak nawet jego czas pozostawania na nocnym niebie wyraźnie się skurczy. W pierwszych dniach miesiąca na początku nocy astronomicznej około godziny 21:15 planeta wznosi się jeszcze na wysokość przekraczającą 50° . Pod koniec kwietnia noc astronomiczna zapada około 22:30, a wtedy planeta zmniejszy swoją wysokość o połowę. Przez cały miesiąc blask Jowisza spadnie do -2^m , średnica jego tarczy natomiast do $36''$.

Posiadacze teleskopów powinni przyjrzeć się tarczy Jowisza i jej sąsiedztwu szczególnie w nocy z 20 na 21 kwietnia. Najpierw jeszcze w trakcie zmierzchu od zachodu zbliży się doń Ganimedes, aby schować się za nią o godzinie 20:46, następnie od godziny 21:26 do 1:44 przewędruje po niej cień Kallisto. W środku tego przejścia, o godzinie 0:08 Ganimedes pojawi się po wschodniej stronie Jowiszowej tarczy, by wreszcie o 1:50 wejść w cień swojej planety macierzystej. To ostatnie zjawisko zdarzy się już nisko nad widnokresem, tuż przed zachodem obu ciał niebieskich.

Księżyc zacznie miesiąc od pełni, przez którą przejdzie w nocy z 1 na 2 kwietnia, a następnej nocy w nieco zmniejszonej fazie zbliży się na niecałe 3° do Spiki, najjaśniejszej gwiazdy Panny. Noc z 5 na 6 kwietnia i następną Srebrny Glob spędzi w okolicach gwiazdozbioru Skorpiona, prezentując tarczę oświetloną w około 80%. Najpierw zbliży się on na niecałe 2° do gwiazdy 3. wielkości π Sco, czyli najbardziej na południe wysuniętej gwiazdy z łuku gwiazd w północno-zachodniej części konstelacji. Dobę później zajmie on pozycję 2° na wschód od mającej

podobną jasność obserwowaną τ Sco i jednocześnie 4° od Antaresa, najjaśniejszej gwiazdy Skorpiona.

10 kwietnia naturalny satelita Ziemi znajdzie się w ostatniej kwadrze, świecąc wtedy na tle gwiazdozbioru Strzelca 7° na wschód od Nunki, jednej z jego jaśniejszych gwiazd. Niestety niskie położenie ekliptyki na niebie porannym oraz wędrowanie Księżyca daleko na południe od niej sprawi, że pojawi się on na niebie zaledwie 2,5 godziny przed Słońcem, a w następnych dniach wschód obu ciał niebieskich przedzieli jeszcze mniej czasu. Stąd aż do nowiu 17 kwietnia warunki obserwacyjne Księżyca pozostaną słabe.

Zupełnie przeciwnie jest na niebie wieczornym, gdzie już 18 kwietnia o zmierzchu zaledwie 33 godziny po nowiu, można próbować dostrzec Księżyc w fazie 2%. W jego odnalezieniu pomoże Wenus, która pokaże się w odległości 8° na godzinie 10 względem niego. Dobę później Srebrny Glob w fazie 7% zakryje Plejady. Pechowo, gdy zacznie się u nas robić ciemno, to zdąży on wyprzedzić najjaśniejsze gwiazdy tej gromady. Wenus znajdzie się wtedy 8° pod nim.

Do I kwadry, 24 kwietnia, Księżyc odwiedzi Jowisza 22 dnia miesiąca oraz gromadę otwartą gwiazd M44 w Raku dobę później. Dzień po I kwadrze natomiast Srebrny Glob dotrze do gwiazdozbioru Lwa, gdzie tuż przed swoim zachodem już następnej doby zbliży się na mniej niż 1° do Regulusa, najjaśniejszej gwiazdy tej konstelacji. Ostatniego dnia miesiąca księżycowa tarcza pokaże fazę 97% i zbliży się ponownie na 4° do Spiki.

W nocy z 22 na 23 kwietnia maksimum aktywności osiągają meteory z roju Lirydów. Ich radiant znajduje się między Lutnią a Herkulesem i góruje o świcie na wysokości przekraczającej 70° , ale już po 23 kwietnia wznosi się na wysokość 30° . Są to dość szybkie meteory, ich prędkość zderzenia z naszą atmosferą wynosi 49 km/s . W nocy maksimum można się spodziewać jakichś 20 zjawisk na godzinę. W tym roku w ich obserwacjach przeszkodzi trochę Księżyc w fazie 36%, zachodzący dopiero po godzinie 2.

Ariel MAJCHER